

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plăindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cîsnădiei 3.

Se prenumerează și la poște și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

La
Abonament lunar

pentru Decembrie st. v.

— cu prețur din capul foii —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiu, 3 Decembrie st. v.

Faimoasa scrisoare a comitetului suprem Ormos din comitatul Timiș, adresată ministrului de interne baron Orezy, a format nu de mult obiectul unei interpelări în casa deputaților.

Opoziționalul Madarász a interpellat pe ministrul Orezy, că adevărat este, că el a primit acea scrisoare, ear' dacă n'a primit-o ce are de gând să facă pentru a scăpa cinstea și decorul guvernului și a organelor sale administrative de ordiul unei calomnii atât de urite?

Cetitorii noștri își aduc aminte de ce era vorba când cu scrisoarea din cestiune.

Foile opoziționale au publicat-o din cuvânt în cuvânt, ear' cuprinsul ei era, că pentru a scoate la alegeri pe un candidat guvernamental se recureau pe „spese“ electorale circa 7—8000 fl., pe care un anumit proprietar cu numele Feyer s'a oferit a-i pune la dispoziția comitetului suprem, respective a guvernului, sau și mai respective a partidului „liberal“, dacă ministrul va exopera la Maiestatea Sa, ca numitul Feyer să obțină nobilitatea ungară. Comitele Ormos roagă pe ministrul să spriginească dorința onorabilului Feyer și, dacă crede, că ea va fi împlinită, să-i telegrafeze, ca să poată lua banii în primire și cauza electorală a liberalului partid să nu sufere vre-o pagubă.

Ei bine, așa spuneau *illo tempore* foile aceste, dar' acum s'a dovedit, că toate acestea au fost minciuni corurate.

Dl ministru a răspuns la interpe-lația lui Madarász, că nu i-a venit nici-când la mână o astfel de scrisoare și prin urmare n'a avut pentru-ce să facă nici un pas în această direcție.

Maioritatea casei a luat spre înțelegere răspunsul ministrului, ear' interpellantul

a putut dice cât a voit, că autoritatea guvernului este în joc, când se pot pune în circulație astfel de lucruri compromițătoare, fără-ca cineva să ceară și să obțină satisfacția cuvenită.

Pe noi nu ne miră și nu ne alterează nici răspunsul ministrului, nici conduita dietei față de acest răspuns.

Ne aducem aminte de alt cas cu mult mai drastic, care s'a întâmplat cu alt privilegiu analog acestuia. Tot ministrului Orezy i-s'a mai adresat o interpe-lație tot relativ la o scrisoare, pe care tot în „afaceri“ electorale i-o trimisese comitele suprem Tallián din comitatul Somogy.

Într'aceea onorabilul comite se ruga să se verifice cu ori-ce preț alegerea ministrului Széchenyi, pentru-că ar fi păgubitul pentru cercul respectiv, dacă ar trebui să mai treacă odată prin binefacerile unei alegeri dietale.

La interpe-lația ce i-s'a adresat în această cestiune, baronul Orezy a răspuns, că el nu are acea scrisoare și că dovada cea mai bună, că nu o are, este, că a putut ajunge în publicitate.

Ei bine, maioritatea casei deputaților a luat spre sciință și acest răspuns, prin urmare cum s'ar fi putut întâmpla să nu iee pe acela dat în afacerea scrisorii lui Ormos, care la tot casul a fot mai parlamentar și am pute dice și mai corect.

Nu-i vorba, nici răspunsul la interpe-lația din urmă nu este în stare a dumeri pe toți scepticii. Vor fi mulți, care nu-i vor da credemânt și se vor măchă în sufletul lor, că prelungă corupțiunea, care a străbătut până în cele mai înalte cercuri ale administrației publice, se sancționează chiar dela înălțimea băncii ministeriale primejdiosul principiu al lui „si fecisti nega“.

Dar' în fine ministrul afacerilor noastre interne nu șede pe banca ministerială, pentru-ca să asculte de veleitățile tuturor scepticilor din Ungaria.

El a declarat, că n'a primit dela comitele Timișului scrisoare, pentru care a fost interpellat, ear' țeara, parlamentul, sau cel puțin maioritatea parlamentului, ar se creadă ceea-ce el dice și *punctum!*

Ei bine, credem și noi ceea-ce un ministru ne asigură, că așa este. Cu toate acestea însă pe așă este. Cu mirarea noastră față de indulgența cea fără măsură, cu care guvernul a primit asemenea bănuiri, fără-ca să-i dea cea mai mică silință de a scăpa de ele.

A primă calomniile fără reacțiune, este poate o virtute pentru omul privat, dar' pentru omul public și mai ales pentru un guvern este o slăbiciune, care demoralizează tot atât de mult, ca ori-și-care faptă neiertată.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 3 Decembrie st. v.

Consiliul național elvețian a primit convențiunea comercială încheiată cu monarhia noastră. Despre această convențiune scrie „Die Presse“: „Dacă guvernul ungar va propune schimbări meritore în ordonanța de aplicare a convențiunii, atunci se va ține o conferență vamală, care se va întruni la 19 l. c. n. în Budapesta. În aceeași conferență va veni probabil la dezbateră și cestiunea porto-francurilor Triest și Fiume. De cumva însă convențiunea comercială cu Elveția nu va face necesară conferența, atunci cestiunea porturilor se va dezbate numai în conferența comercială, care va avea loc în prima jumătate a lui Ianuarie viitor“.

După-cum am anunțat prin telegrama noastră de ieri, războiul diaristic între foile germane și cele rusești ear' s'a început printr'un articol al oficiosului „Hamburger Korrespondent“. Din acel articol anti-rusești, foarte mult observat din partea presei, se pare că reese promisiunea, că încurând se vor da publicității acte relative la aranjamente încheiate între Austro-Ungaria și Rusia pe timpul războiului oriental sau poate chiar tractate încheiate, din care va străluci, că Austria a fost credincioasă tractatelor, ear' Rusia nu. Nu putem deocamdată dice altceva, decât că așteptăm cu oare-care încordare explicabilă destăinuirile, care ni se pun în vedere.

Despre politica colonială a Germaniei i-se telegrafează lui „Pester Lloyd“ o declarațiune a lui Bismarck, făcută în cercuri private, de următorul cuprins: Mănat de națiune și sub presiunea ei, el a îners

în politica colonială mai departe decum a dorit la început. De reînvoare însă acum nu mai poate fi vorba. A se reînvoare ar însemna tot atâta ca și a perde o luptă lungă Rin. Intervenirea Germaniei în Africa de-Ost, va costa jertfe mari de bani și oameni, fără-ca folosul ce se poate aștept să aibă vre-o deosebită valoare. Să răspundă „Pester Lloyd“ pentru scirea aceasta „privată“.

Cestiunea canalului Panama, după scirile mai noue din Paris, a făcut subco. Guvernul francez a luat lucrul sub proecțiune sa și s'a exmis o serie de 400.000 obligațiuni, prin a căror plasare se credea, că va fi salvată întreprinderea. Suma de 400.000 se considera cea sumă minimală. Subscripțiunile publice au plasat însă numai 125.000 obligațiuni și prin urmare întreaga întreprindere se poate privi ca fără a nici un rezultat.

Din Belgrad i-se scrie lui „Pol. Korr.“, că după-ce la alegerea bărbaților de încredere pentru alegerile la Scupcina, radicalii au obținut o majoritate covârșitoare, partidul progresistilor se plânge, că s'au influențat alegerile în defavorul seu și prin urmare după toată probabilitatea nu va intra în Scupcina constituantă. Totul depinde dela aceea, că oare proiectul comisiunii de revisuire fi va primi de cămări Scupcinei sau ba. Regele Milan a declarat, că el este gata a sancționa proiectul, deși el abrogă mai multe drepturi prețioase, pe care le-a avut coroana până acum. Concesiuni și mai departe însă nu mai poate face. Cu toate acestea este foarte nesigur, că oare nu va face partidul radical nou schimbări esențiale în proiectul de constituție. În legătură cu acestea se mai telegrafează din Belgrad, că în cercuri intime ale guvernului se vorbesce, că cabinetul Christio i va rămâne în funcțiune numai până când Scupcina va fi votat noua constituție. Pentru cazul acesta în cercuri diplomatice se crede, că va fi chemat dl Ristici să formeze cabinetul.

Relativ la cestiunea rusopersiană mai înregistram o scire a lui „Standard“, că prințul Dolgoruky s'ar fi reîntors postul seu din Teheran pentru a cere dela guvernul persian fără amănare deslușiri, pentru-ce n'a făcut drumul dela Meșed la granița nordică, pe care era dator să-l facă pe baza tractatelor încheiate.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Anacreontică.

Schiop! Dar' decât să mor,
De ce să mă supăr oare
Căci eu n'am două picioare?
Pot muri și c'un picior!

Scopul meu e hotărât:
Eu în iad am să-mi duc gluga.
La iad ori mă duc cu fuga
Ori merg schiop, e tot atât!

Și între schiopi găsești eroi!
Când ții: „haida la beute“,
Voi să mergeți cât de iute,
Schiopul merge 'n pas cu voi!

George Coșbuc.

Fapta omenească.

Scrisori adresate unui om tinăr.

VIII.

Iubite amice!

E soarte, e dată, e fatalitate, e predestinațiune, e providință, — și-i cum vrei, căci cuvântul are înțelesul, pe care-l legi de el: lucrul de căpetenie e să simți, că tu și lumea, în mijlocul căreia trăiești, sînteți una și nedespărții și că faptele tale nu sînt nici ele nise lucruri întîmplătoare, ci stau în cea mai strînsă legătură causală cu celelalte iviri din lume.

Eu eram în tinerețe mele preocupat de gândul a mă face om al dreptății, mai ales avocat.

Așa doria și tata, care mergea cu timpul, în care trăia.

Mama nu.

„Asta numai Dumneșu o știe“, — dicea dînsa, — „căci numai el știe cum au să vie lucrurile“. Dară ori-și-ce m'as face, la „mare domnie“ să nu rivnesc, fiindcă mă înstrăinez de ai mei, ear' pentru dînsa nu era nimic mai trist decât o viață petrecută între oameni, de care nu-ți pasă și cărora nu le pasă de tine, și nimic mai urit decât să-ți fie greu a șede la masă cu rudele tale, cu sorienții tîi din copilărie, cu fratele tîu, cu sora ta, ba poate chiar și cu părinții tîi. Ar fi fost deci mulțumită, dacă aș fi putut ajunge „pe aci pe la noi“ notar ori poate chiar popă.

„Căci“, — dicea dînsa, — „e mai bine să fii notar, dar' e mai frumos să fii popă“.

Apoi nici că-i păream eu om făcut pentru „domnie“, prea eram cu inima deschisă, prea îmi plăcea să pun mîna la toate și să mă însoțesc cu ori-și-cine.

„Tu“, — îmi dicea glumind, — „ai să mănânci toată viața ta cu degetele, desl de atâtea-ori îți-am dat preste ele; și n'are nici odată să-ți priească mîncarea, dacă nu poți să iai cel puțin odată, pe furis, și din blid cu ceialalți. Și dacă eu nu te-am putut desveța de asta, n'are să te mai desvețe nimeni“.

„O să-l desvețe nevasta!“ — dicea tata.

„Aș!“ — îi răspundea mama. — „O să facă și ea ca el!“

Altfel nici că avea mama cuvinte de a se teme, că voi ajunge „domn mare“, fiindcă eu, care în copilăria mea eram foarte bun școlar, perdusem încetul cu încetul deprinderea de a învăța și treceam în cele din urmă oare-cum fără de vina mea dintr'o clasă într'alta. În clasa VII. am rămas în sfîrșit repetenți, și apoi nici că-am mai urmat cursul gimnazial, ci m'am plimbat pe acasă, unde fi dădeam lecțiuni unui băiat rămas și el repetent în clasa IV.

Aveam însă prieteni și binevoitori, care stăruiau să urmez înainte și au ajuns să mă pună în ambițiune, încât am corectat examenul din clasa VII., am făcut examenul din clasa VIII. și am trecut în nisea pregăturii cu totul excepționale și examenul de maturitate. Astfel am putut să mă înscriu la facultatea de drept a universității din Pesta.

Am și plecat la Pesta, dar' fără-ca părinții mei să-mi fi dat bani de drum și fără-ca ei să-mi fi promis, că mă vor ajuta.

Mama era, deci veselă când m'am întors dela Pesta, unde m'am plimbat vre-o patru luni, și — am intrat scriitor la un notar „pe aci pe la noi“, într'un sat, unde aveam multe rude, ba chiar și un fel de al doilea părinte, pe unul dintre preoți, care era prieten din copilărie al tatei și vădut ca un frate la casa noastră.

Ajunsesem însă în anii cătăniei. Ca să nu fiu asentat pe trei ani, am cerut să fiu primit ca voluntar pe un an cu cheltueala statului.

Era deci lucru hotărît, și în Septembrie voiu părăsi cancelaria și mă voiu duce la Arad, unde voiu sta un an de zile.

Indicele meu rămăsese însă undeva în Pesta, de unde unul dintre amicii mei l'a trimis fără de scirea mea unui amic al seu din Viena. Căci la Pesta se cetia catalogul și trebuia să fiu „present“, ear' la Viena, unde nu se cetia catalogul, puteam să fiu înscris și fără-ca să mă prezentez.

Pe la sfîrșitul anului școlar amicul din Viena mi-a trimis apoi indicele subscris în toată regula de toți profesorii, nise oameni foarte celebri, despre care eu nu aușisem în viața mea nimic.

Aușisem foarte mult vorbindu-se despre universitatea din Viena și am primit totdeauna cu un fel de pietate la cei-ce au trecut pe la universitatea aceasta; ori-și-cât de sburdalnic aș fi fost însă, nu-mi aduc aminte, ca vre-odată în tinerețele mele să-mi fi făcut iluziunea, că voi ajunge odată și eu student la Viena.

Ear' acum vedeam negru pe alb, lucru subscris de mai multe celebrități europene, că eu sînt student la facultatea de drept a universității din Viena.

M'am așezat la masa cea mare din cancelaria notarială și am așteptat „hărlitul“ cestiune notarială „Ergänzungs-Commando“-ul din cetatea Aradului, cerend să fiu transferat la vre-un regiment din Viena, fiindcă sînt student la Viena și nimeni în lumea aceasta nu are dreptul de a mă opri dela continuarea studiilor mele.

Cestiunea țeranilor în România.

Dl C. Dobrescu (Argeș).

(Urmare.)

Cei care au venit să facă improprietărea la 1864, au avut în vedere un principiu mare, formarea comunei rurale și garantarea libertății individuale a țeranului, din care să ese drepturile sale politice. Formatu-s'a comuna rurală? Organisat-u-s'a această instituțiune? Nu era atunci ocaziunea cea mai nimerită pentru concentrarea și alinearea satelor, singura reformă, care ar fi asigurat civilizațiunea populațiunii rurale?

S'a sculat dar' unica epocă binevenită pentru acest mare scop. Legiuitorul a avut în vedere, — dați-mi voie să deschid aci o pagină dureroasă a istoriei noastre, — să facă improprietărea; dar' cum s'a făcut improprietărea? Nu s'a făcut decât printr'o lovitură de stat; până nu a suerat gloanțe nu s'a putut face improprietărea; clasa boarească a fost contra improprietării; la 1848, când s'a proclamat constituțiunea, s'a pus într'însa principiu improprietării țeranului, dar' nu s'a putut face până la 1864.

Dlor, n'au fost de-ajuns numai șicanele și pedecile, care le-au făcut proprietarii și arondații, nimicind astel toate efectele acestei reforme, dar' venită și alte cauze în contra emancipării muncitorului; căci țeranii intrară în această mare reformă ignoranți, sărăciți, înfricoșați și tremurâți de frica apăsătorilor. Țeranul numai purta arme și făcea de gardă la granițele țerei. Căci boerul era scutit de asemenea lucruri; el nu se scobora ca să se amestece cu moșii de țerani, nu era în stare să le priceapă. Prin urmare reforma socială dela 1864 n'a schimbat întru nimica starea nenorocită a țeranului. Ce tot veniți și protestați, că primarii sînt cece? Gădi ai țeranilor? Ce vă legați de coade? Legați-vă de capi.

La 1864 țeranii primesc pământ, dar' nu li se dă în condițiunile legii; și de aci se nasc nise procese între stat și locuitorii țerani, care i-au sărăcit pe acești din urmă cu totul.

Vă pot presenta un tablou mare de comune sărăcite.

Altă miserie. Pământ li s'a dat așa de puțin, că nici nu-i lasă pe țerani să moară de foame, nici să trăească; așa încât a doua zi după improprietărea, ei au învoi să vină la islaz pentru fînațe; și proprietarul, pentru care legea rurală era o pagubă foarte mare, când a vădut pe țerani veniți dela dînsul și vorbindu-i de înveală, înleagă d-voastre, cam ce fel de înveală se putea face între un om prost, apăsător, sărăcit, ilot și un bogat, cult viclean și scutit de toate greutățile; între aceea, care secole au guvernat țeara, care nu știu nici românește să vorbească, și între un iobagiu, cum ajunsese. Ei bine, toemai într'o asemenea situațiune s'a găsit de cuviință să

Am fost certat cu toată asprimea de dl căpitan pentru tonul improprietății pețițiunii, căreia el îi dicea „Sturmpetition“, dar' dreptul meu era dreptul meu, — și eu am ajuns chiar „present“ la universitatea din Viena.

În Septembrie m'am prezentat la cetea din Arad, ear' aici am primit uniformă de „cătănă proastă“, solda pe cinci zile, cheltueile de călătorie și o marș-rută până în „Transportsamelhaus“-ul din Viena, de unde aveam să fiu predat regimentului, la care fusese transferat.

Tata și mama m'au însoțit până la Arad.

La despărțire tata era vesel și mîndru de gândul, că feciorul lui, atunci singurul Român din tot comitatul nostru, are să-și facă studiile la Viena, ear' mama, femeia rece și aspră, era înduioșată și nu se mai putea despărți de mine.

Tata o mîngăia.

„Lasă-mă“, — grăi dînsa, — „lasă-mă să-l ved, că acum îl ved și nu-l mai ved, și atîta prunc avem și noi: are să se întoarcă, dar' altul se întoarcă, ear' pruncul nostru nici odată!“

Și omul, iubite amice, poate să greșească, dar' inima de mamă totdeauna numai adevărul îl spune.

Preste un an m'am întors pe patru zile, fiindcă mama voia neapăr să mă vadă; dar' alt om cu altă inimă eram atunci: copilul părinților mei nu s'a mai întors nici odată.

Primele luni de zile după scirea mea la Viena le-am petrecut într'un fel de beție sufletească. Îmi era par'că lumea toată a fost

se aducă în această țară toate reformele civilizatoare din Occident.

Negreșit întâu de toate sarcinile publice. Ei, până la 1864 și 1866 cel puțin era un sălbăticit de suferințe, o biată ființă cu chip de om, care trăia aici de ași până mâne. Acum se pomenește, că trebuie să-și dea copilul la școală; scipi, că copilul e mâna lui dreaptă, capitalul lui prețios; și-l dea apoi la armată: să păzească noaptea, să facă căi naționale, județene, comunale și para-comunale, să facă miliția națională și preste toate acestea să facă ascultarea; zile de clacă pentru popă, primar și alți slujbași comunali. Acestea erau lucruri noi, care veniau să-l civilizeze. Preste aceste sarcini mai vin imposibile, răscumpărarea clăcei și altele multe. Ei, de unde se iee el să plătească toate acestea, el, care nu avea nici un venit, nici pământuri? Tot dela proprietar și arânduș. El nu putea să plătească nici a cincina parte într'un an din datoria, care o făcea numai pentru vite, decum hrana lui, a familiei lui și sarcinile publice? Eată, d-lor, istoria țeranilor dela 1865, 1866, 1867. La 1868 se face legea, ca moșiile statului să se poată vinde ori-și-cui, și atunci proprietățile statului încep a se instrăina; ori-și-cine în țeara românească avea capital mare, putea să cumpere ori-și-ce moșie ori-cât de întinsă, fără să fie întrebat de ce nație e el. Așa s'a început ca să se cumpere proprietățile statului, dela care țeranii sperau, că li se vor mai da pământuri.

Aceasta e o serie de nevoi puse asupra țeranilor. Îmi veți da voce să încep cu altă serie de fapte. De ce plătesc țeranul imposite? Ca statul, ca justiția să-i asigure și lui banul, onoarea, existența lui. Ei bine, unde e justiția pentru țeran? Ea e depărtată prin taxe și timbre, prin dări la poartă, plată la advocați, plată chiar și celui care scrie jalba. Mai mult încă: ajuns în fața justiției, poate el să-și câștige dreptatea? În cele mai multe cazuri scipi cum e la noi, și el săracul, care auzise cum se chiamă libertate, egalitate, frăție, justiție, nu știe ce să țină, vede cu durere, că aceste lucruri el nu le poate prinde, ori-cât ar alerga să le ajungă.

Plătesc contribuțiunile, ca să-și se facă bună administrație, și el la sate întimpină pe primar și slujbași comunali, care nu fost acușai cu foc mare, pe când în realitate acestia nu sînt decît nise unelte, care comit toate apăsările dnpă o lege numită naturală. Apăsarea venită de sus se comunică la cea din urmă moleculă, până la punctul final de rezistență. Primarul apasă, jefuesc pe țeran, ca să poată și el duce plocoane celor mai mari decât el; primarul dela sate pune pe drumuri să umble sute de țerani cu procese, pentru-ca acestia să vină să țină: aid' să facem ceva să stîngem aceste procese; căci și primarul săracul plătesc o dijma la alții mai mari. Vine legea electorală și dă țeranilor dreptul de a-și avé reprezentanți în parlament; vin atunci și guvernele, care încep sistemul de a face din fiecare agent comunal un agent electoral permanent, obligându-l să nu aibă și alba, în care să nu se ocupe de alegătorii favorabili guvernului, îndatorându-l; și să nu facă neajunsuri la dușmanii guvernului; acest sistem a fost pus în lucrare în deplinătatea lui; căci omul ignorant când primese o poruncă e dogmă pentru el, fără să mai întrebe. Eată pentru-ce primarii persecută, apasă, jefuesc; eată pentru-ce ei sînt gădi, instrumente de chinuire... da, nise instrumente de chinuire ale populațiunii rurale. Câte procese

făcută numai pentru-ca eu să o pătrund cu ochiul și să o înțeleg cu mintea, și alergam din casarmă la universitate, dela universitate la bibliotecă, ear' de acolo să caut vre-un coleg dispus a discuta cu mine asupra principiilor de drept și asupra deosebirilor dintre dreptul roman, cel canonic și cel feudal.

Ca să înțelegi din puține cuvinte, cât de avîntat eram și cât de plin de cariera, la care atât de mult visasem, își spun numai, că eu, care în primul an fusesem primbasem, parte fusesem scriitor sătesc, ear' acum îmi făceam serviciul în armată, cu toate-că preste vară am stat timp de câteva săptămâni în lagărul dela Bruck și cu toate-că eram de tot slab în limba germană, am trecut între cei dintâi și cu laudă primul examen de stat, ear' două luni de zile în urmă, prezentându-mă la examenul de oficer, am eșit al doilea între 36 camerași, dintre care numai 6 au putut trece examenul.

Și cu toate acestea — n'am ajuns să fiu om al dreptății, nu — mai ales — avocat ori „domn mare“.

Deodată cu mine venise la Viena și Eminescu al nostru.

Ne-am întâlnit, ne-am făcut prieteni și vrînd-nevrînd tot pe el îl găsim când voiam să discut cu cineva, căci, deși era mai mic de ani, era cu mult mai mare ca știință, strivitor ca superioritate intelectuală și mai presus de toate om cu inima deschisă și totdeauna plină de căldura sfîntă a celor aleși, — cum trebuia să fie Eminescu, când scria pe „Mortua est“ și pe „Vineea și Madonna“.

nu s'au făcut pe fiecare an! Câte scandale, câte bătăi, câte atentate la viață și chiar la avere, și toate numai din cauza cestiunii electorale. Administrația dar', pe care o primese nenorocitul țeran dela autoritățile comunale, o vedeți cât de jalnică și dureroasă este.

Mai plătesc săracul țeran ca să aibă școală. Ce învață copilul lui la școală? Să-mi dea voce profesorii, care sînt aici, să mă asculte, pentru-ca apoi, dacă găsesc cu cale, să mă desmintă. Eu îi întreb: totalitatea cunoștințelor ce o dobîndesc dînsul la școală satească este sau nu o înșirare numai de formule, de definițiuni, de reguli, de abstracțiuni, de confușiuni, de trunchieturi, care nici odată nu se vor putea lipi de capul feciorului de țeran, după-cum nu se lipesc limba chineză de limba română? Ce folos trage dînsul din școală satească? Spre ce scop tinde ea și care îi este punctul de plecare? Și dînsul poartă aceleași sarcini ca și țergovețul și nu are decît o singură școală cu un singur dascăl, care trebuie să predea în 6 clase, să muncească deci cât 6! Unde își primese el acum partea sa educativă, cât timp învață? Întru-cât cunoștințele celor 6 clase sînt superioare celor-ce învață dînsul într'o școală normală primară?

Eată cum stă lucrul, și acesta e adevărul.

Dar' tot în acest timp feciorul țergovețului, feciorul spălătoriei merge să învețe până la facultate; afară de aceasta alături cu el în România, țeară eminentelor agricolă, până chiar și copiii străinilor greci și armeni pot și ei să urmeze cursurile la universitate. Numai copilul de țeran nu are școală, numai el nu poate să învețe mai departe! Când se ridică câte un glas aci să ceară o școală mai mult, numai decît 'i-se răspunde de acolo (arătînd banca ministerială), că bugetul nu permite, că sîntem în deficit sau alteceva.

Ce mai cere, d-lor, săracul țeran? Să 'i-se garanteze siguranța sa și a bunurilor sale, căci, după-cum scipi și d-voastre, unul din cele mai grozave flagelae, care bîntue satele noastre, sînt furturile, tâlhăriile, spargerile, care nu e noapte să nu se facă pe la câte 7—8 case deodată.

În privita tuturor acestora cine îi garantează viața? Tot el; rupt de osteneala zilei și topit de muncă, e silit de primar să facă gardă. Nu cumva însă ve închipuiți, că își păzesc casele lor? Nu, d-lor, păzesc pe proprietar. Acesta e adevărul crud, dar' adevărat. (Va urma.)

CORESPONDENȚA „TRIBUNEI“.

Gherla, 9 Decembrie 1888.

Dacă facem o privire fugitivă asupra stării noastre culturale dăm de următoarele: De când ni s'a conces și nouă Românilor de a înveța carte și de a ne însuși cultură, inteligența română n'a cunoscut osteneala când a fost vorba de înaintarea poporului în cultură. A lucrat din răpuzeri, a jertfit tot, cât numai a fost cu putință, a înființat școale, le-a organizat și perfecționat amăsurați recerinderilor moderne. Prin acestea e drept, că am înaintat cu pași gigantici, dar' rezultatul totuși nu-i deplin satisfăcător. Ce poate fi cauza? Incapacitatea poporului român de a înainta? Oh, nu! Românul e apt de ori-ce progres.

Cauza primă este sistemul de guvernare al Maghiarilor, despre ce nu o să vorbesc,

Pe când însă eu eram plin de pandecte, de canoane și de instituțiuni medievale, Eminescu era plin de filosofie de tot felul, și dacă eu eram tare în materia mea, Eminescu era tare în argumentațiune și rămânea învingător chiar și atunci, când discutam asupra dreptului, încât îmi rămânea totdeauna impresiunea, că el nu cunoaște dreptul; deopotrivă cu mine, dar' îl înțelege mai bine și judecă și în materie de drept mai sigur și mai bine ca mine.

Ear' aceasta fiindcă era tare în filosofie. Trebuia deci să studiez și eu filosofia, căci filosofia este un studiu auxiliar pentru jurisprudentă, întocmai ca istoria, și Ihering, Puchta, Mommsen, Papinianus și toți ceilalți oameni ai bunului simț practic, pe care îi admiram, n'ar fi ajuns nici ei așa de sus, dacă n'ar fi tari și în filosofie.

Rezonând astfel, am ajuns să-l ascult cu mult interes pe amicul meu, când el îmi vorbea despre Platon și Aristotel, despre Kant și Schopenhauer. — Și tu vei fi înțelegînd cum vorbea Eminescu, când voia să mă dumeresc asupra ideilor desfășurate de Kant în „Critica rațiunii pure“, pe care a și tradus-o în limba românească.

Era un farmec nespun în toate cele-ce aflam dela amicul meu, dar' inima omului, deși primese impulsiiune din lume, le primese așa cum este ea: pe mine nu mă încântau ideile lui Kant.

Nu-i vorba, trebuia să-i dau dreptate filosofului german, dar' tocmai aceasta era ceea-ce mă supăra, ba câte odată chiar mă

căci este îndestul cunoscut și nici nu aș ajunge la rezultat chiar de m'as opinti.

Și pentru aceea, — revocându-mi în memorie cuvintele laureatului nostru poet: „Toate în lume au culme și cunună, de care mai departe a trece nu-i iertat“, — trec la a doua cauză:

Moravurile, tradițiunile, datinile vechi, abia se află popor, care să le fi păstrat ca poporul nostru.

Și acuma se vede că ține morțiș la unele datini. Era un timp, când Românului nu-i era iertat a înveța carte. Românul a cugetat, că așa e bine, și 'și-a vădit de treburi. N'a fost doritor de carte, căci n'a cunoscut dulceața ei. Așa a urmat fiu după ta' și așa este aceasta și astăzi. Inteligența este chemată de a lumina poporul, de a-l convinge, că cât de necesară e învățătura. O și face și Românul o ascultă cu drag, le aprobează cele dișe, dar' când se reîntoarce la vatra lui și se pune a socoti asupra celor auzite, ajunge la concluziunea: „Precum a putut fi fără carte tată-meu, moșul meu, și eu pot fi“. Și asta e cauza, că numai constrîns își trimite copilul la școală, ear' apoi să-i cumpere carte, să-l îndemne ca să învețe, nici vorba... Și aici numai așa s'ar putea ajuta, dacă 'l-am putea aduce pe popor între așa împrejurări, ca el însuși să se convingă și să fie silit a recunoască necesitatea de a înveța. La ce unul dintre cele mai aacomodate mijloace ar fi: „Corul vocal de plugari.“

Românul, care a fost pironit de soartea vitregă din secolii în secolii, care din viața lui cea mai mare parte 'i-a fost dureri și chinuri, precum dișe și proverbul: „Numai un pic nu-i bine și eară e rău“, — prin cântare a dat expresiune tristeței și durerii. Și a avut cuvinte, căci ceea-ce nu poate exprima cuvîntul o exprimă melodia.

Dacă dar' înființează cineva într'un sat cor vocal de plugari și învață pe țerani câteva melodii, ceea-ce nu-i vorba, merge foarte cu greu, căci țeranii nu știu carte, prin aceeași câștigă țeranilor o bucurie nespusă. Se apucă să învețe și mai multe cântări, dar' ved, că fără să știe ceti nu o se ese la cale, prin ceea-ce se dau cărții și oameni înaintați în etate dela 20 de ani până la 40 învață carte de dragul melodiilor. Deci prin corurile vocale se pot ajunge 3 lucruri marcante și dătătoare de ton la înaintarea poporului român.

1. Pruncii, care es dela școală, de comun sciu scrie și ceti, dar' dacă es dela școală nu se mai ocupă cu cartea, uită și scrisul și cetitul. Prin corurile vocale s'ar sana acest rău. 2. Oamenii dela 20—40 de ani se dau și învață carte. 3. Cu această modalitate se creșce un număr frumos de oameni, care vor constitui cărturărirea satului, care își vor trimite pruncii cu plăcere la școală, îi vor îndemna ca să învețe. Și eată așa o să înaintăm cât mai repede.

Mi-ar pute replica cineva, că ușor e a înființa coruri vocale pe hîrtie, căte în o corespondență diaristică, dar' în realitate e lucru foarte greu. Și are cuvînt acela, care 'mi-ar replica astfel, cu atât mai virtos, că la înființarea de atari coruri se recere, ca înființătorul să știe cînta pe un instrument musical de pe note, să aibă o paciență extraordinară și să se dedice cu totul corului, mai ales la început. E greu a înființa coruri vocale, dar' cu cât e mai greu un lucru, cu atât e mai prețios; cu atât are mai multe cuvinte la mulțumirea lui sufletească și la recunoștința altora.

revolta: eu nu voiam să află ceea-ce el spunea și nu voiam mai ales să fiu convins de dînsul, eară el mă convingea. Și convingîndu-mă, îmi lua ceea-ce era mai bun în mine, liniștea mea sufletească, acordul dintre ceea-ce sciam și ceea-ce simțiam. Mintea mea fi dădea dreptate, dar' inima mea dișea mereu: „Nu se poate! Trebuie să mai fie ceva!“

Trebuia să ceteșc eu însumi cartea, pentru-ca să caut chiar în vorbele lui Kant temeiul spre a mă încredința, că el tot nu are dreptate.

Eram întins pe „Strohsack“-ul meu din casarmă Francisc Iosif, avînd pe trup nise pantaloni cătănesci, roși încă de cei-ce îi purtasera înainte de mine, în picioare nise „botococi“, ajunși un fel de celebrate din cauza petecelor îngrămădite pe ele, pe policioara dela căpătăiu un „prefont“ și câteva pachete de „Kommisstaback“, în gură pipa mea de porțelan, ear' în inimă toată fericirea avîntului meu.

Kant își desfășura ideile în nise frase lungi și greoaie și într'o limbă, pe care eu nu o prea înțelegeam. Eu însă știusem de mai înainte ce are să-mi spună și-l înțelegeam destul de bine, dar' temeiul, pe care îl căutam, nu puteam să-l gășesc în cele dișe de dînsul. Astfel mă simțiam din ce în ce mai neputincios: îmi era par'că, cetînd cartea, mă desbrac încetul cu încetul de firea mea proprie, îmi răsorn eu însumi toate temelile vieții mele sufletesci.

În cele din urmă am aruncat cartea. Nu puteam să o ceteșc. Aveam să-mi fac exame-

Se nasce întrebarea, că cine ar fi chemați a înființa coruri? Răspundem fără multă bătaie de cap, că învățătorii, căci meseria lor e instruirea poporului. Și mulți s'ar și strădui și ar înființa coruri vocale de plugari pe la sate, dar' este ceva la mijloc. Paciență ar avé și, fiindcă întreprinderea e măreață, s'ar dedica cu totul ei, însă nu sciu cînta pe nici un instrument musical, fără de care nu poate ajunge la un rezultat îmbucurător. Și eată cauza pentru-ce nu putem avé coruri vocale protutiindenea.

În toate preparandiile unguresci se propune musica și nimenea nu poate absolve fără să știe cînta bine pe un instrument musical (în cele mai multe locuri fisharmoniu). Pentru-ce nu se propune musica și în preparandiile noastre? Maghiarii să aibă lipsă de atari învățători, care cîntă după note pe ceva instrument musical, și noi nu? În comunele acelea, unde sînt coruri vocale, poporul merge la biserică mai cu dragoste, e mai evlavios una, alta apoi, că e mai deștept și cea mai mare parte a poporului știe carte. Eată dar' cum n'avem lipsă de atari docenți? Și în preparandia dicesă din Gherla se propune limba germană într'o grămadă de oare, și totuși nu sciu elevii pe când absolvează decît numai ceti și serie. Oare n'ar fi mai consult, ca din capul locului să se propună numai cetitul și scrisul și în loc de oare de limba germană să fie oare de musică. Dar' și altcum timp ar fi, numai să fie cine să propună.

Avem — nu-i vorba — în Gherla profesor de cant atât pentru seminar, cât și pentru preparandii, pe dl Goes, însă acesta e de cant și nu de musică, apoi prelîngă aceea, că și sciu românește, mai are și cea slăbi-cijne, că nu se pricepe la înființarea corurilor și nu știe propune cuartetele.

Involuntar își vine întrebarea, că pentru-ce nu se îngrijesc cei chemați ca să aibă tineretul din Gherla un profesor de musică și cant? Au doară aceea e cauza, că până când la un profesor de cant trebuie să-i dea plată bună, până atunci Goes se îndestulesc și cu 200 de fl.? Vorbă să fie! Goes nu face nici un spor, deci dară e superfluu a-i da și acele 200 fl.

E de dorit profesor de musică în Gherla și din alt punct de vedere. E secolul rededeșteptării popoarelor. Noi nu voim a românișca pe nimenea, dar' ținem morțiș la aceea, ca nici dintre noi să nu fie desnaționalisat nimenea. Și asta trebuie să o facem în interesul consolidării naționale. Cum stăm însă cu Gherla? Meseriași în mare parte sînt Români, ear' de mergi la ei te apucă o durere, căci limba de vorbire în casă e cea maghiară, copiii nici nu sciu românește. Calfele în convenirile lor numai unguresc conversează, căci a vorbi românește o țin de lucru dejositor. E lucru dureros, căci de clasa de mijloc de meseriași ducem mare lipsă, trebuie să tindem într'acolo, ca să îmulțim nu mărul meseriașilor români și să ne îngrijim ca să nu se desnaționalizeze. Ca să putem împedeca în Gherla desnaționalizarea, aceasta nu-i destul, că avem în Gherla episcopie, ci trebuie să și facem ceva. Profesorul de musică ar avé nobila chemare de a înființa un cor vocal de meseriași și a-l vedea cu ajutorul inteligenței de aici cu o bibliotecă română, ca meseriași să învețe melodii românești, să cetească carte românească, foi, și prin acelea și din acelea să fie în curent cu luptele noastre naționale. Așa și nu-

poate să afle cum sînt lucrurile din lume ele prin ele: „Die Dinge an sich“, ci numai cum ele ni se arată nouă când ni se ivesc.

E pentru viața mea sufletească indiferent, dacă o sciu aceasta ori o cred numai; vorba e numai să nu mă îndoesc, căci în-doala e neastîmpăr și neastîmpărul mistue.

Eu nu mă îndoiam despre aceasta, ci convingerea, că așa este, deșteptase în sufletul meu o mulțime de îndoeli, pe care nu le avusem pe când credeam numai.

Bine! — îmi dișeam eu, — tot ceea-ce ved cu ochii, tot ceea-ce pipăiu cu mâna, tot ceea-ce aud, miros ori gust, până chiar și oasele mele, carnea mea și sângele meu sînt o părere numai ca cercubeul de pe cer: dar' ceea-ce nu ved, nu aud, nu miros, nu gust și cu toate acestea atât de viu sînt în mine — e oare tot o părere numai!? — Durerea mea și plăcerea mea, pornirile mele și voirea mea, stările sufletesci, care mă fac să fiu ceea-ce sînt, pot oare să fie și ele numai ca cercubeul de pe cer?!

Dacă întrebările acestea 'mi-s'ar fi pus așa cum eu 'ți-le formulez acum, după aproape douăzeci de ani, aș fi ajuns poate încurînd să mă dumeresc: eram însă numai cuprins de neastîmpăr, fără-că să-mi pot da seamă de ce anume sînt neastîmpărat.

Neastîmpărul meu încetul cu încetul s'a încheat oare-cum într'un fel de idee fixă.

CRONICĂ.

Maiestatea Sa Monarhul a fost primit în Gratz cu cele mai înfăcitate ovățiuni. În timpul cât a petrecut în oraș, Maiestatea Sa a vizitat Politehnicul, biserica „Herz-Iesu“, unde a fost salutat de arhiepiscopul Gratz-ului, apoi a făcut o vizită lui Don Alfonso.

Stațiuni de trecere. Ministerul reg. ung. de comerț și agricultură a dispus desființarea institutelor de contumație și a expozițiilor de contumație, mai departe desființarea stațiilor de trecere dela granița Sârbiei, ear' în locul lor a dispus înființarea de stațiuni reg. ung. de trecere în Tulgheș, Ghimeș, Brașov, Turnul-roșu, Vulcan, Peatra-albă, Sosomez, Bran, Vama-Timișului-de-sus, Panciova, Buziaș, Orșova și Bellobraska, care dela 1 Ianuarie 1889 își vor începe activitatea. Cu conducerea agendelor de specialitate ministrul a încredințat: în Tulgheș pe adjunctul institutului de contumație Elie Kuhn, în Ghimeșul-Ciucului pe adjunctul institutului de contumație Anton Berar, în Brașov pe directorul institutului de contumație Coloman Balás, în Bran pe George Czilli, în Turnu-roșu pe Acațiu Miksik, în Orșova pe Mathia Klima, în Buziaș pe Iosif Balla și în Panciova pe veterinarul Mihail Kondor.

Expoziție în Cluj. Prezum se raportează lui „Neues Pester Journal“, se proiectează pentru 1890 în Cluj o expozițiune universală.

Porto de persoane pentru pasagerii drumului de fer. Ministrul de comunicațiune Baross lucră de present la realizarea unui plan de reformă, care va produce o completă revoluțiune a dispozițiilor ce privesc comunicațiunea persoanelor pe drumul de fer. Este vorba de porto de persoane după sistemul cunoscut al portului postal. Portul de persoane s'a scos la iveală prin un economist francez, Economistii Weber și Dr. Hertzka au spriginit și recomandat în scrierile lor introducerea portului de persoane.

Tarifele actuale se vor înlocui prin taxe uniforme, așa că pentru toate liniile drumului de fer al statului vor fi numai două taxe: una pentru distanțe mai mici și alta pentru distanțe mai mari. Cine va călători d. e. dela Predeal la Budapesta plătesc tot atât ca-și-cînd ar călători numai la Cluj sau la Oradea-mare. Taxa maximală ar fi 2—3 fl., ear' cea minimală 1 fl. Pentru bagajii încă nu să fie introduse taxe uniforme.

În ministerul de comunicațiune se lucră cu multă energie la detaliurile acestei măsuri noi. Ministrul Baross este încântat de succes cu atât mai mult, cu cât Ungaria ar fi primul stat, care a aplicat această reformă.

Și deoarece ne-am pornit odată cu atîta repede și cu calea reformelor radicale, pentru-ce să nu introducem și orologiul lumii cu meridianul dela Greenwich! La primăvară dișcem apoi: Am cumpărat o marcă de 3 fl. și plec cu trenul dela 23 oare.

poate să afle cum sînt lucrurile din lume ele prin ele: „Die Dinge an sich“, ci numai cum ele ni se arată nouă când ni se ivesc.

E pentru viața mea sufletească indiferent, dacă o sciu aceasta ori o cred numai; vorba e numai să nu mă îndoesc, căci în-doala e neastîmpăr și neastîmpărul mistue.

Eu nu mă îndoiam despre aceasta, ci convingerea, că așa este, deșteptase în sufletul meu o mulțime de îndoeli, pe care nu le avusem pe când credeam numai.

Bine! — îmi dișeam eu, — tot ceea-ce ved cu ochii, tot ceea-ce pipăiu cu mâna, tot ceea-ce aud, miros ori gust, până chiar și oasele mele, carnea mea și sângele meu sînt o părere numai ca cercubeul de pe cer: dar' ceea-ce nu ved, nu aud, nu miros, nu gust și cu toate acestea atât de viu sînt în mine — e oare tot o părere numai!? — Durerea mea și plăcerea mea, pornirile mele și voirea mea, stările sufletesci, care mă fac să fiu ceea-ce sînt, pot oare să fie și ele numai ca cercubeul de pe cer?!

Dacă întrebările acestea 'mi-s'ar fi pus așa cum eu 'ți-le formulez acum, după aproape douăzeci de ani, aș fi ajuns poate încurînd să mă dumeresc: eram însă numai cuprins de neastîmpăr, fără-că să-mi pot da seamă de ce anume sînt neastîmpărat.

Neastîmpărul meu încetul cu încetul s'a încheat oare-cum într'un fel de idee fixă.

(Va urma.)

Din Dobra ni se scrie cu datul de 1/13 Decembrie 1888: În preșarea sfului Andreiu am asistat la producțiunea arangată în Dobra de către corul bărbătesc, împreună cu elevii școlii capitale din loc. Prin aceasta li s'a dat ocaziune atât Românilor din Dobra, cât și mai ales preșimii, învățătorimii, notarilor cercuali etc. din giur, de dincoace și dincolo de Murēs, ca de o parte să încurcă cu tributul de piă recunoscință față cu acel mare bărbat, întru amintirea căruia s'a arangat această producțiune festivă, ear' de altă parte să schimbe monotonia; — de care sântem cuprinși mai ales noi cesți din provincia în aceste seri lungi de eamnă, — prin o convenire și distracțiune plăcută. Cu toate acestea cam puțin s'au folosit de ocaziunea dată, mulți au absentat, chiar și dintre aceia, despre care nimenea nu poate presupune, că le-ar lipsi bunăvoia, însă rivalitățile, discordiile, — mai mult așa dicind „de casă“, — sânt acelea, care fac sminteală. Producțiunea, luându-se în considerare împrejurările locale, a decurs binșor, cu deosebire s'au produs bine elevii școlii, nu mai puțin bărbății din cor, dar apoi din acestia partea lui se cuvine învățătorului-dirigent Iosif Morar, care cu zel și diligență conduce și instrucează. Inse atari producțiuni, fie cât de modeste și mici la începutul lor, — căci tot începutul de regulă e mic, — totuși produc succese bune morale. Trebuie numai încurajați și sprijiniți acei învățători, care se însuflețesc și sânt apți a instrui și aranga astfel de producțiuni, formând cor dintre elevii școlarii, și unde se poate și dintre bărbăți, pentru cântările bisericesci și naționale. Aceasta e un puternic mijloc spre promovarea și excitarea simțului religios și național la poporul nostru. . . . În privința aceasta protopopul tractului Dobrei Romul de Crainic a făcut un bun început, regulând statul și salariile învățătoresci de așa, încât în tractul seu 'i-a fost posibil a aplica ca învățători oameni, care se pricep și în de aceste lucruri frumoase și mult instructive. Și mai mult ar binemerita dl protop. Crainic, dacă odată și cât mai curând s'ar vedea rezultatul nisuițelor sale în privința regulării administrațiunii fondului școlii capitale din Dobra, ca astfel învățătorii acelei școlii să-și primească salariile restante în sumă de câte 6—8 sute fl., ca nu cumva din cauza aceasta. . . . Verus. „Saguntum perit“.

Vasile Alexandri a dăruit academiei din Paris poeziile traduce de augusta scriitoare Carmen Sylva.

Concertul Popovici în București. Dl Dimitrie Popovici, cunoscut și publicului nostru, a dat în București un concert, despre care șiare de acolo publică următoarea apreciere: Aseară s'a dat în sala Ateneului vechiul concertul vocal și instrumental al simpativului nostru bariton D. Popovici. Sala era plină și publicul, cu toată lungimea nemăsurată a programei, a ascultat cu plăcere până la sfârșit, aplaudând și rechemând de mai multe ori pe executații. Onorurile sale au fost, se înțelege, pentru Popovici, care cu vocea lui caldă și bogată, cu arta lui de a nuanța și de a colora frasa musicală, a interpretat mai multe arti foarte originale și de bun gust, compuse de dl G. Ștefănescu, cunoscutul profesor de cant al conservatorului nostru. Popovici a cântat apoi foarte bine, deși ni s'a părut că exagerază unele pasaje de forță, celebra baladă a lui Nelusko din Africana de Meyerbeer și duetul din actul al 3-lea din Rigoletto de Verdi. Aci a fost de minune întovărișii de d-na Zoe Crisșenghi, care a cântat cu multă artă, cu o voce plină și cu o expresiune deservită mai cu seamă aria Gildei din acest duet: Tutte le feste al tempio. D-na Crisșenghi a fost foarte mult gustată și într-o serenadă de Bizet, pe care a dis-o cu multă fineță. Valorosul violoncelist Dimitrescu a executat un concert, noi pentru București, al lui Davidoff, plin de dificultăți, pe care inteligentul nostru artist le-a învins cu siguranța arcului seu. Această bucată însă nu ni s'a părut interesantă, cel puțin la prima audire. Corul societății Liedertafel, compus din amatori de multă valoare, a cântat două bucăți, dintre care una împreună cu Popovici; au fost mult gustată și aplaudați. Despre d-na Ștefănescu nu pot dice altă, decât că are o voce insuficientă și un timbru puțin plăcut, defecte, care cu toată arta întrebunțată în frasar, sânt prea aparente ca să poată fi acoperite. Octetul dlui Ștefănescu, care ar fi putut să ne figureze în program sau cel puțin trebuia să fie executat la începutul concertului, este o compozițiune de multă valoare, însă sărac în inspirațiune și prea pretențiune în desvoltarea temelor; execuțiunea lui a lăsat de dorit. Artele dlui Ștefănescu, pe versuri de ale lui Eminescu, au după noi o valoare musicală mult mai mare, și ca inspirațiune și ca factură. Pot dice în resumat, că seria concertelor din eara aceasta a fost inaugurată în mod strălucit de concertul de aseară. Am dori să avem concerte puțin, dar' bine alcătuite și bine executate, cum a fost acela al lui Popovici.

Tribunalul din Brăila ars. „Românul“ din București scrie: „Incendul s'a iscat la oarele 5 de dimineață, fără a se scie cauzele. Sc dice, că focul s'ar fi ivit dela soba secției de notariat. Arhiva a fost scăpată. Procurorul general din Galați a plecat îndată la locul sinistrului.“

Scriile „Telegrafului“ despre acest incendiu spun, că nimic nu s'a putut scăpa. Întreaga arhivă este nimicită.

Principele Alexandru de Hessen, tatăl fostului principe al Bulgariei Alexandru de Battenberg, e într'o stare desperată de boală. Medicii nu speră a-l pute scăpa.

Faliment. Tribunalul din Prahova, secția a II-a, a declarat în stare de faliment pe comerciantul A. M. Cohen din Ploesci. Averea falitului s'a sigilat.

Ce vindecă Safe Cure a lui Warner și pentru ce?

Vindecă: aprindere de rărunchi, dureri de spină, aprindere de beșică și de organe urinare, catar de beșică, peatra din beșică, boala de apă, boala lui Bright, reumatism și podagră.

Pentru ce? Pentru că e un medicament, care depărtează din sânge acrimile și materiile de urină, căci acestea sânt cauza tuturor boalelor înșirate mai sus. Acest medicament împiedcă năvala sângelui spre rărunchi și prin aceasta dă acestui organ o activitate normală sănătoasă, restaurându-l.

Vindecă: Gălbănare, creșterea ficatului, friguri galbene, insomnie, dureri de cap, preste tot boalele cauzate prin bolnăvioasă stare a ficatului.

Pentru ce? Pentru că lucră cu o putere vindecătoare pozitivă asupra ficatului, regulează curgerea ferii, prin ce se depărtează formațiunile nesănătoase, cu un cuvânt restaurează activitatea naturală a ficatului, dând sănătate. — Safe Cure e cunoscută ca un purgativ de sânge, căci influințează asupra rărunchilor și a ficatului, depărțând toate substanțele necurate și periculoase din sânge. Când aceste substanțe veninoase rămân în sânge, prin circulațiune ajung în toate membrele corpului și dau naștere celor mai diferite boale. Acesta e motivul, că la cele mai multe boale cauza principală este de a se afla în starea bolnăvă a ficatului. Fiecare bolnav are deci să caute, dacă boala lui își are cauza în ficatul nesănătos și dacă e așa, să nu șovăească a folosi Safe Cure a lui Warner, care îi va reda nouă viață și nouă sănătate.

Prețul dela Safe Cure Diabetes a lui Warner e doi fiorini și se poate căpăta în cele mai multe farmacii. Broșura se va trimite gratuit și franco, a se adresa: H. H. Warner & Comp. în Pojon.

POSTA ULTIMĂ.

Timișoara, 14 Decembrie n. În Nagykovács s'a întâmplat o ceartă sângeroasă între locuitori și gendarmi. Sergentul a împușcat în mulțime și a rănit pe un sătean. Poporul încă a răspuns cu împușcături. Un gendarm este mort și ambele părți au mai mulți răniți. Poporul s'a refugiat în biserică, după care gendarmii s'au retras. Cercetarea s'a introdus.

Viena, 14 Decembrie n. Ambasadorul francez Decrais a felicitat pe conducătorul Cechilor Dr. Rieger de ziua sa natală.

Berlin, 14 Decembrie n. În comănde militare mai înalte se vor face încurând schimbări. Șeful cabinetului militar al împăratului, Hahnke va fi numit ministru de războiu, ear' Bronsart va primi o comăndă.

București, 14 Decembrie n. Vorbind despre dezbaterile proiectelor de adrese, dice „Adevărul“: Alianța cu Rusia este unica alianță naturală pentru România.

Paris, 14 Decembrie n. În cameră s'a' depus un proiect, prin care societatea canalului de Panama este autorizată a amâna plățile sale pe termen de trei luni.

Subscripțiunea obligațiunii este cu desăvârșire nereușită.

Neapol, 14 Decembrie n. În teatrul Bellini a împușcat un corist pe altul într'o scenă ce reprezenta o luptă. Causa a fost o ceartă din ziua premergătoare. Panica a fost enormă. Jertfa a murit pe scena deschisă în fața publicului.

Gent, 14 Decembrie n. Congresul catolicilor a avut loc în prezența multor senatori și a hotărât restabilirea puterii lumesci a Papei.

Londra, 14 Decembrie n. Șeful admiralității a declarat în casa de jos, că puterea marină a Angliei nu este de-ajuns pentru apărarea ei.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Berlin, 15 Decembrie n. În dieta imperială dezbaterile asupra propunerii lui Windhorst pentru combaterea comerțului cu sclavi s'a desvoltat într'un vot de încredere față cu politica colonială a guvernului.

Paris, 15 Decembrie n. Ședința camerei s'a ocupat exclusiv numai cu crisa serioasă, în care a intrat afacerea canalului de Panama. Ședința a decurs în mod foarte deprimat. Lesseps și conșoții lui au demisionat din funcțiunile de administratori ai întreprinderii canalului de Panama.

București, 15 Decembrie n. În decursul dezbaterii asupra proiectului de adresă al camerei s'a declarat Carp în mod hotărât contra părerii, că politica externă ar fi o cestiune de partid. A accentuat mai departe între aplause sgomotoase, că este necesar, ca toate partidele să conlucre la rezolvarea importantelor cestiuni sociale, cuprinse în proiectele guvernului.

Bibliografie.

„Meseriașul Român“. Foaie pentru învățătură și petrecere, întocmită pentru meseriași și toți iubitorii de meserii. Ese la 1 și 15 a fiecărei luni în Brașov. Editor și redactor Bartolomeiu Baiulescu, președintele unei reuniuni pentru sprijinirea meseriașilor români în Brașov. Anul al III-lea, Nr. 23 dela 1 Decembrie 1888 cuprinde: Progrese și ameliorări realizate în fabricațiunea roatelor. — Industriile domestice pe domeniile coroanei României, de V. Cernu Munteanu. — Foiță: Cismarul bun, de I. S. Spartal. — Domnul Destrémeaux, roman, de I. Richepin, traducere din franceză, de S. C. (urmare). — Felurite pentru meseriași. — Multe și mărunt. — Diverse. — Glume. — Concure pentru stipendii și ajutoare din fundațiunea „Andronic“.

Revista pedagogică „Lumina Pentru Toți“. Apare în București de două ori pe lună, director Eniu Bălteanu, calea Moșilor Nr. 138. Cuprinsul N-ului 9 și 10, anul IV., 1—31 Octomvrie 1888: Înlesniri pentru plăta abonațiunii, direcțiune. — Păreri pedagogice, filosofice și morale, de E. B. — Transformismul, de D. Ionescu. — Mișcarea pedagogică din străinătate. — Cestiuni pedagogice. — Încercare critică asupra lui Mihnea al III-lea și timpul seu, de Constantin Crișan. — Știința la îndemâna tuturor sau viața omului și a animalelor, de E. B. — Mișcarea pedagogică din România și țările române. — Studii asupra literaturii populare, de Dobre Ștefănescu. — Pedagogia sau teoria educațiunii, a metodelor și a disciplinii, de E. B. — Notițe geografice. — Învățământul intuitiv, de D. Ionescu. — Poetului Bolintineanu, poezie, de Al. I. Șonțiu. — Notițe școlare din țeri străine, de Eu. — Poezii populare din Ardeal, de I. Candrea. — Prescurtare din conferențele învățătorilor brailei. — Diverse, de Ch. D. Revereanu. — Societatea „Frăția“, de M. Mugescu. — Încercături de limbă, de G. Bulgarescu. — Pentru dl Maiorescu, ministrul școlilor, de E. B. — Bibliografie.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:
— 29 Decembrie st. n. a. c. imobilele lui Antoniu Karácson de către tribunalul reg. din Bichș-Giula.
— 26 Martie st. n. 1889 imobilele minorenelui Iosif Szabó (din Săian) de către tribunalul reg. din Chichinda-mare.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile:
— la rămasul după Ioan Truța (din Nagy-lak) la tribunalul reg. din Seghedin;
— la rămasul după Catalina Toth născ. Gál (din Körös-Ladány) la tribunalul reg. din Bichș-Giula.

Posturi vacante:

— Un post de practicant în drept cu diurnă la judecătoria cerc. din Zenta. — A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de magistru postal în Tolna-Kömlöd (ctt. Tolna) prelungă 100 fl. depunere de cauțiune; remunerațiune 180 fl., paușale 40 fl. și ca amanuare 12 fl. — A se adresa în trei săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de magistru postal în Corod-Sánmărtin (ctt. Têrnavei-mici) prelungă 100 fl. cauțiune; remunerațiune 150 fl., paușale 40 fl. și ca amanuare 12 fl. — A se adresa în trei săptămâni la direcțiunea postală în Sibiu.

— Mai multe posturi de servitori oficiali clasa a II-a de post și telegraf în cercul recepțiunii postale din Șopron, prelungă depuneri de câte 100 fl. cauțiune. — A se adresa până în 20 Ianuarie st. n. 1889 la direcțiunea postală în Șopron.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 15 Decembrie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosfer. în mm. (Mediul lunar 760.1)	Diferența din preșină	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcțiunea vântului
737.9	-2.6	-15.0	-7.8 — 15.8	NV

Din țeară, 13 Decembrie, 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosfer. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcțiune și tăria
Budapesta	776	-5.4	—
Sătmar	776	-13.2	—
Cluj	776	-16.3	V 1
Orșova	772	-8.8	V 1
Timișoara	777	-4.5	NV 2
Arad	775	-9.0	SV 2
Panciova	777	-5.7	V 1

Sosiți în Sibiu.

La 15 Decembrie n.
Hotel „Împăratul Romanilor“. Albert, proprietar din Cârșoara. Fuchs din Alba-Iulia; Fink din Brașov; Gindisch din Budapesta, toți comercianți. Martin Sarkas, voluntar din Viena.
Hotel „Melzer“. Kares, pielar din Medias.
Hotel „Habermann“. Ioan Weber, notar din Poiana.

Economic.

Exportul de zahăr în luna lui Noemvrie a. c. după cum arată datele publicate de reuniunea centrală a industriei de zahăr, a fost de 387.800 m. m. metrice de zahăr brut, 103.261 m. m. pilé, 102 m. m. făină de zahăr, 66.824 m. m. zahăr cristalisat și 190.527 m. m. zahăr rafinat. Acesta este exportul Austriei; guvernul ungar încă nu 'și-a publicat raportul asupra exportului din Ungaria.

Fabrica de mașini a statului. Din raportul ministerului r. u. de comunicațiune asupra acestei fabrici aflăm următoarele: În anul 1887 această fabrică a produs 70 mașini de trierat și 45 locomobile, care cu finea anului erau nevândute, dar' în decursul anului a produs 130 mașini de trierat și 92 locomobile, care au fost comandate din diferite părți ale țerei. Venitul curat cu finea anului era de 301,211.04. Afară de mașinile amintite s'au produs în fabrică 26 locomotive, 82 construcțiuni de punți de fer în greutate de 2,478.841 chilograme, apoi s'au produs mașini de lucru, unelte de faurii, unelte de economie, țevi de apaducte și fel de fel de mașini de altă natură. Venitele brute ale fabricii au fost în decursul anului de 2,478.841 fl. și anume: 1,203.123 fl. au intrat din caselle căilor ferate de stat, dela caselle diferitelor căi ferate patentate au încurs 186.213 fl., ear' dela partide private și dela unii întreprindători de prin țeară 1,018.509 fl. Speșele preste tot se calculează la suma de 2,204.623 fl. Capitalul fundațional al fabricii e de 2,206.073 fl., așadar' venitul curat în 1887 a fost 15% din capitalul fundațional. Cu finea anului 1887 în fabrica aceasta erau ocupați 1062 lucrători.

Relațiunile fabricii de fer și oțel din Diosgyőr sânt îndestulatoare, lucră a fost destul în anul trecut, deoarece s'a lucrat mult pentru calea ferată Cașovia—Șopron, pentru calea ferată de Nord-Ost și pentru alte linii ferate vicinale, în vreme ce lucrul de căpătenie era fabricarea aparatelor și uneltelor pentru fabrica de mașini a statului. Venitul curat al fabricii de fer și oțel a fost cu finea anului 1887 de 438.860 fl. Circulațiunea de bani preste an la această fabrică a fost de 2,929.084 fl.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu, 14 Decembrie. Grâu hectolitru 76—82 chilo fl. 4.20 până fl. 5.—, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 3.80 până fl. 3.80, secăra 70 până 75 chilo fl. 2.80 până fl. 3.20, orz 60 până 66 chilo fl. — până fl. —, ovēs 40 până 50 chilo fl. 1.60 până fl. 2.—, cucuruzul 70 până 75 chilo fl. 3.60 până fl. 4.—, melașul 76 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, crumpene 68 până 72 chilo fl. 1.20 până fl. 1.40, semența de cânepă 49 până 51 chilo fl. 3.— până fl. 3.50, mazerea 76 până 82 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, linteă 78 până 84 chilo fl. 9.— până fl. 11.—, fasolea 76 până 82 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, păsat de grâu 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slămina 100 chilo fl. 60.— până fl. 65.—, unsoarea de porc fl. 58.— până fl. 62.—, seșu brut fl. 18.— până fl. 20.—, lumini de seșu fl. 32.— până fl. 34.—, lumini turnate de seșu fl. 34.— până fl. 36.—, săpunul fl. 20.— până fl. 24.—, fână 100 chilo fl. 1.40 până fl. 1.80, cânepa fl. 33.— până fl. 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 2.50 până fl. 3.50, spirț p. 100 L. 52 până 55 cr., carnea de vită chilo 34 cr., carnea de vițel 28 până 40 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbecu 20 până 24 cr., ouș 10 cu 30 până 34 cr.

Piața din Medias, 13 Decembrie. Grâu hectolitru fl. 4.50 până fl. 5.—; grâu mestecat fl. 3.70 până fl. 4.—, secăra fl. 3.20 până fl. 3.50; orșul fl. — până fl. 3.—; ovēsul fl. 1.50 până fl. 1.70; cucuruzul fl. 3.25 până fl. 3.50; semința de cânepă fl. 3.— până fl. 3.50; crumpenele fl. 1.40 până fl. 1.50; melașul hectolitru fl. — până fl. 10.—; mazerea fl. 4.— până fl. 4.50; fasolea fl. 5.— până fl. 5.50; linteă fl. — până fl. —; chiminul (secăreana) fl. — până fl. 40.—; seșu brut 100 kilograme fl. 17.— până fl. 22.—; lumini de seșu versate fl. 36.— până fl. 38.—; unsoarea de porc fl. 66.— până fl. 70.—; slămina fl. 55.— până fl. 66.—; cânepa fl. 34.— până fl. 36.—; fână fl. 1.50 până fl. 1.80; săpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 30.—; spirțul gradul 12 cr.; carnea de vită chilo 24 până 26 cr.; carnea de vițel 20 până 26 cr.; carnea de porc — până 44 cr.

Piața din Cluj, 14 Decembrie. Grâu: 6—6 fl 60 cr, secăra 4 fl. 20 cr. — 50 cr., porumb 4 fl. 20—4 fl. 60, ovēs fl. 4.— până fl. 4.40 per mm.
Făină: Nr. 0 15 fl. — cr., Nr. 1 13 fl. 50 cr. Nr. 2 14 fl. 10 cr., Nr. 3 13 fl. 60 cr., Nr. 4 13 fl. 25 cr., Nr. 5 12 fl. 75 cr., Nr. 6 12 fl. — cr., Nr. 7 11 fl. 50 cr., Nr. 8 9 fl. 90 cr., Nr. 8 1/2 9 fl. — cr., Nr. 9 7 fl. — cr., griș 4 fl. 75 cr., țărțe 3 fl. 75 cr.
Vite mari s'au vândut 230 de capete: părechia de boi cu 160—180 fl. vacă cu vițel mic 65—70 fl., vaci frumoase 60 fl. mijlocii 40—55 fl., viței de un an părechia 30—40 fl., un vițel sugător — fl.
Porci, grași și grei, unul cu 70—80 fl., mijlocii 35—45 fl., mai slab 20—22 fl., porcei 14—16 fl.
Gălițe, cu părechia: pui de găină 30 cr.—40 cr., o găină 80 cr. 1 fl., o curcă 5 fl.—cr., o rață 1 fl.—cr., o găscă grasă 5 fl.—cr., găscă ușoară 2 fl. 20 cr. apoi 7 ouț cu 20 cr.
Fânul: un car cu 8—10 fl., un car de pae fl. 3.—4., părechia de snopi 7 cr.
Lemne de foc: un car 3 fl. — cr 4 fl. — cr
Carnea cu chilo: de vită 30—34 cr., slămină 72—80 cr., unsoarea 20 cr., untul — cr., suncă 90 cr., salamă — fl. — cr., cărnați 60—64 cr.

Têrgul de rimători în Steinbach. În 13 Decembrie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 47.— cr. până 48.— cr.; unguresci grei, tineri 45.— cr. până 48 1/2 cr., de mijloc 48 1/2 cr. până 49 1/2 cr., ușori 48 1/2 cr. până 49.— cr., marfă țărănească, grea 48.— cr. până 48.— cr., de mijloc 46 1/2 cr. până 48.— cr., ușoară 46.— cr. până 48.— cr., românesci, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 47.— cr. până 48.— cr., transito de mijloc 47.— cr. până 47 1/2 cr., transito ușori 44 1/2 cr. până 46.— cr., îngrașiți cu ghindă 46.— cr. până 49.— cr. per 4% campaniți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 13 Dec. 1888.

Săminte	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela până	dela până
Grâu			
Bănățenesc, nou		7.65	7.85
Grâu dela Tisa		7.60	7.80
Grâu de Alba-regală		7.60	7.80
Grâu de Bácska		7.65	7.85
Unguresc de Nord		7.50	7.70
Săminte vechi ori nou	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până
Secăra		70—72	5.45 5.55
Orz	Nutret de vinars	60—62	5.60 6.—
	de bere	62—64	6.8 7.15
Ovēs		64—66	7.50 8.60
Cucuruz (porumb)	bănuț de alt soi	39—41	5.15 5.80
		75	5.10 5.15
Hrișcă			5.40 5.75
Grâu	de primă.	7.82	7.88
Cucuruz	de toam.	5.18	5.14
Ovēs	de toam.	5.58	5.90
Produse diverse	Soiul		Unsurii dela până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	60.—	66.—
	franceză		
	italiană		
	roșie	54.—	64.—
Oleu de rap.	rafinat	37.50	38.—
Oleu de in			
Uns. de porc	dela Pesta dela țeară sventată	60.—	60.—
Slămină	afumată	49.—	50.—
Sșu		30.50	31.50
Prune	din Bosnia, în buți din Serbia, în saci	10.25	10.70
Lictar	slavon, nou	16.—	16.50
	bănățenesc din Ungaria	16.—	16.25
Nuci	unguresci	12.—	22.—
Gogoși	sârbesci		
Miere	brută	27.50	28.—
	galbină străcurată de Rosenau	33.50	34.—
Ceară	brută	116.—	117.—
Spirț	brută	16.50	17.—
	Drojiște de spirț		

Cursul pieței din Sibiu.
din 15 Decembrie st. n. 1888.
Hărțile monetă română 9.20 vând. 9.25
Lire turcesci 10.80 „ 10.85
Imperiali 9.80 „ 9.85
Ruble rusești 1.21 „ 1.22

Bursa de Budapesta

din 14 Decembrie st. n. 1888.

Rentă de aur ung. 6%	101.25
„ „ 4%	92.75
„ „ hărție 5%	144.50
Împrumutul căilor ferate ung.	98.75
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	117.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	104.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	104.—
Bonuri rurale ung.	104.—
„ „ cu cl. de sortare	104.—
„ „ bănățene-timigene	104.—
„ „ cu cl. de sortare	104.—
„ „ transilvane	104.—
„ „ croato-slavone	99.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	132.60
Împrumut cu premiu ung.	124.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	

Cea mai bună [448] 36

Hărtia de țigarete
e veritabilul

LE HOUBLON

fabricat francez
de CAWLEY & HENRY, în PARIS

A se feri de imitațiune.

Această hârtie se recomandă cu căldură din partea domnilor Dr. I. I. Pohl, D. E. Ludwig, D. M. Lippmann profesori de chimie la universitatea din Viena, pentru curățenia sa absolută și pentru-că nu are în consistența sa nici o materie stricăcioasă.

17, rue Béranger, 4 PARIS

INSTITUTUL TIPOGRAFIC
din Sibiu

execută tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipăresc

cărți de tot felul,
anunțuri de căsătorie,
anunțuri funebre, placate,
bilete de vizită,
conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

De asemenea Institutul primește în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povești, snoave, poezii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii, scrise în stil popular, și alte de asemenea.

Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția Institutului.

Articolul de lege XXI. din anul 1886,
DESPRE JURISDICTIUNI,
și articolul de lege XXIII. din anul 1886,
DESPRE PROCEDURA DISCIPLINARĂ.
Cu explicațiuni și notițe de orientare.
Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 28 506/VL. b.
Ordonanțe ministeriale
pentru introducerea legii comunale
(Art. XXII. din 1886.)
Prețul 12 cr. v. a.

Articolul de lege XXII. din anul 1886,
DESPRE COMUNE
Cu explicațiuni și notițe de orientare.
Prețul 40 cr. v. a.

Călimdarul Poporului
pe anul comun
1889.

Cuprinsul: Călimdarul astronomic și bi sericesc. — Cu povești economice pe fiecare lună — Cronologie pe anul 1889. — Genealogia regenților europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile vechi și noue. — Scala timbrelor. — Todorică, povești. — Dacă vrea Dumnezeu, narațiune populară, de Nicu Gane. — Economic: Cultura inului. — Șoarecii de câmp. — Gardurile vii. — Poezii: „Ochiul lui Bogdan”, baladă de Ciru Economu. — „Deosebite arme”, de Ioan Nenițescu. — O, suflet!... de Duiliu Zamfirescu. — „Freamet de codru”, de Mihail Eminescu. — „Scrioare, de Veronica Micle. — Câteva credințe ale Românilor. — Doine populare. — Anecdote populare: Lupul și oierul, de Th. D. Speranță. — Grecii la temniță. — Și așa se potrive! — Liturgia unui mocan. — Mie-mi e urită gălceava. — Bun răspuns! — Țiganul în tovărășie cu Românul. — Ei, nechează, las' că nu știu! — Vitejia Țiganului. — Tergurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România.

Numai 20 cr. exemplarul.
Vândătorilor se dă un rabat de 20%.

„Tuberculosă“ „Asthma“

Phthisie. Oftică. Lipsă de respirațiune.
Catar bronchial cronic

boale de plămâni treceau preste tot de incurabile; dar' acum s'a dovedit neîndoielnica lor curabilitate în toate cazurile. — Ateste despre acest lucru la aparență de necredut dela profesori de universitate, dela doctori în medicină și un număr puternic de adrese de mulțumită pîine de bucurie dela cei curați stau fiecare la dispoziție în copie autentică, gratuit și franco. — Succesele de cură strălucite și durabile, dovedite prin ateste, chiar și acolo, unde altceva nu a mai ajutat nimic, prin întrebuintarea

Exhalațiunii de gasuri (Rectal-Injection)

consistă în grabnica dispărere a tusei, a flegmei, a frigurilor, a asudării de noapte, a lipsei de respirațiune etc., în reînnoțirea promptă a somnului sănătos, în pofa de mâncare și în creșterea greutatei corpului chiar până la 6 chilo în 6 săptămâni. — Procesul boalei încetă cu desăvîrșire chiar și în casuri desperate.

Acestor succese de cură notorie nu rămîne decăt a alătura observa-rea: „Nici un bolnav de plămâni“ s'e nu trăgăneze cu aplicarea curei de exhalațiune. — Cura nu e molestătoare, nici distrugătoare, și e garantată fără boale de consecuență. — Aparatul de exhalațiune de gas c. r. priv. (Rectal-Injector) pentru medicii și pentru întrebuintare proprie, cu îndrumări și aptinențe pentru producerea gasului fl. 8.—, cu gasometru fl. 10.— bani gata ori cu rambursă postală.

[629] 9—52

Dr. medic. Altmann,
Viena, VII. Mariahilferstrasse Nr. 70.

Mănăstirea Benedictinilor, Seckau I. Knittelfeld în Stiria, 29 Iulie 1888.
P. A. X.

Stimabile Domnule Doctor!

De un an încoace stîntem în posesiunea renumitului D-tale aparat de exhalațiune de gas, acela nu numai aici s'a adeverit de excelent, ci și în alte mănăstiri ale congregațiunii noastre.
Cu distinsă stimă
Pater Placidus Berner, O. S. B.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC din Sibiu
recomandă:

Comassările
de
IOAN CORNEA,
inginer diplomat.

Prețul unui exemplar 15 cr. v. a.

Minune în ce privesce ieftinătatea!

Negustorie de expediție „la coroana ung.”

trimitte pretutindenea prelîngă rambursă postală următoarele mărfuri, care se vînd în calitate excelentă cu prețuri necredut de ieftine.

Numai fl. 7.85
costă un splendid ajustat
orologiu cu pendulă
cu garanție de 5 ani.

Oroloagele acestea sînt în lăși de lemn de nuc bogat sculptate în stil gotic, cam 1 m. de lungi și 35 cm. de late, montate cu sticlă, cu garniseală fix poleită, și au un mecanism aproape neruinabil.

Cheia de tras e dublă, orologiu este regulat pe secundă, așa că un astfel de orologiu cu pendulă nu-l întrece nici un orologiu înalt privesc mersul excelent, și este și cea mai frumoasă și mai bizuită mobilă.

Lada pentru pachetare se scotese în 70 cr.

Numai fl. 2.50
costă un splendid ajustat orologiu de părete cu aparat de trezit cu clopoț, în ramă de lemn de nuc cu cadran ce luminează de sine, umblă și trezește punctual.

Numai fl. 3.90
costă un orologiu de trezit francez de bronz, cu aparat de trezit cu sunet clar, o decorație pentru ori-gi-cine, pentru casă, precum și în că ătorii, cu un meca-nis n durabil pe vecie ce umblă punctual și corect.

Numai fl. 4.50.
costă un excelent orologiu de argint-nickel de buzunar, cu un mecanism excelent și regulat, cu un toc splendid gîloșat cu sticlă de cristal, foarte frumos.

Numai fl. 5.25
costă un orologiu de buzunar-re-montoir de argint-nickel fără cheie, cu arătător de secunde bine regulat, sticlă plană și instrument de arătare mecanic. Mai departe același orologiu remontoir din argint veritabil de 13 carate fl. 8.50.

Mașină de cusut pentru familii
de cea mai nouă construcție costă, în loc de 15 fl., acumă
numai fl. 5.50

Garantiez pentru ex-celenta prestare și pen-tru împunsătura fru-moasă și regulată a acestei mașini de mână, Lucrează iute, frumos și tare, aproape ca ori-și-care mașină mare, coase toate materiile fără ex-cepțiune, fie fine ori dure, face după plac împunsături mari, mij-ocii ori de tot mici, este după cele mai noue experiențe mecanice-technice durabil construită din cel mai bun material și se expedează împreună cu toate recuisitele ce-i aparțin și cu instrucțiunea de folosință.

Orice comandă, fie cât de mică, se efectuează cu îngrijire și conscientios. Tot ce nu convine se reprimesece fără obiecțiune, se schimbă ori se returnează paralele. Expedarea se face cu rambursă postală. Comande sînt a se adresa la singura adresă:

Versandt-Geschäft „zur ungar. Krone“, Wien, 5. Bezirk, Rüdiger-gasse Nr. 113.

Scutiți-vă caii
în contra umedeli și a frigului!

Depositul general al celei dintăiu și celei mai mari fabrici de

TOALE DE CAI

trimitte prelîngă cele mai ieftine prețuri toale de cai, foarte solide și trainic lu-crate, grele și massive:

Toale de cai prima calitate
190 cm. de lungi, 130 cm. de late, cu basă sură și cu bordure viue, dese și călduroase, bucata numai
fl. 1.50

Aceleași, 2 metri de lungi, 1 1/2 metri de lat, bucata numai cu fl. 1.80.

Toale de birje elegante și galbine în culoarea pucioasei
cu borduri împătrate late, negre-roșii ori albastre-roșii, ca. 2 metri de lungi și 1 1/2 metru de late, bucata numai
fl. 2.50

Splendide toale domnesci double de culoare aurie
se pot întrebuinta și de covoare frumoase, bucata numai fl. 3.50

Sute de adrese de recunoștință.

„Mustrele d-tale de toale ne-au sosit astăzi și te recercăm a ne trimitte cu calea ferată 24 bucăți a fl. 1.50, 12 bucăți a fl. 2.50, 12 bucăți a fl. 3.50. Adminis-trația minelor din Vordernberg.

Expedează în toate locurile cu posta, calea ferată ori cu naia, prelîngă r a m-bursă postală ori trimiterea prețului.

Adresa:
Pferde-Decken-Fabriksniederlage A. Gans, Wien, III., Seidelgasse 4.

[630] 9—12

Cea dintăiu [624] 10—12
negustorie de expediție vieneză
„la coroana ung.”

Toate cu 97 cr.

97 cr. 1 pălărie bărbătească din pânză moale în toate colorile.	97 cr. 1 cămașă bărbătească din șifon fin, creton sau oxford.	97 cr. 1 păr. ismene bărbătesci din pânză de casă, lucru trainic.	97 cr. 12 buc. batiste chivite cu bordură.
97 cr. 1 cămașă femească cu broderie, din șifonul cel mai fin.	97 cr. 1 corsetă de noapte cu broderie, din cel mai fin șifon.	97 cr. 1 păreche ismene femeiesci cu broderie, din cel mai fin șifon.	97 cr. 1 sucnă, des împletită, călduroasă ca blana.
97 cr. 6 părechi de ciorapi de o culoare sau vîrgați.	97 cr. 3 păr. de ciorapi pentru dame, calitate bună.	97 cr. 1 peptar de lână pen-tru domni și dame.	97 cr. 1 păreche ismene de lână (sistem. Jäger pen-tru domni.
97 cr. 1 față de masă bună, albă, damast ori colorată.	97 cr. 6 serviete, albe ori colorate, muștră de damast.	97 cr. 6 merindare, în sur cu vîrgi.	97 cr. 6 ștergare, muștră de carro, chivite.
97 cr. 1 cearceaf, complet, mare, chivit gata.	97 cr. 1 covor de pat din lute frumos dessinat.	97 cr. 1 șal pentru dame 3/4 de mare, călduros.	97 cr. 1 năframă de metasă de 1 cot de mare, co-loarea după plac.
97 cr. 1 lulea de spumă de mare cu acoperiș.	97 cr. 1 țigaretă de chichi-bar veritabil.	97 cr. 1 ciubuc cu vergia veri-tabilă de vișin.	97 cr. 1 mașină de foc cu mecanică, se aprinde de sine.
97 cr. 1 eventail de dame, frumos zugrăvit, modern.	97 cr. 1 lanț de orologiu din aur artificial cu acță-toare.	97 cr. 1 degetar cu brilliant, petri imitate.	97 cr. 1 medailon, cel mai nou fașon cu petri.
97 cr. 1 brațar, bogat împo-dit cu petri.	97 cr. 2 felinare, de argint de Britan, veritabil din Londra.	97 cr. 1 lingură de supă, argint de Britan, veritabil din Londra.	97 cr. 6 linguri de mîncare, argint de Britan, verita-bil din Londra.
97 cr. 12 linguri de cafea, argint de Britan, verita-bil din Londra.	97 cr. 3 cuțite de masă, argint de Britan, veritabil din Londra.	97 cr. 6 furculițe franceze, argint de Britan, verita-bil din Londra.	97 cr. 1 dosă de zăhar, argint de Britan, veritabil din Londra.

Numai fl. 5
costă
rocuri de pousse

Numai fl. 1.80
Jachete de eamnă
pentru domni și dame, în cele mai frumoase colori de modă, se dau după ori-ce trup, e cea mai bună îm-brăcăminte de eamnă și de toamnă
Numai fl. 1.80.

Numai fl. 1.75
bucata de toale de cai, se vînd de minune ieftine din cauza desființării fabricii de toale. — Cine își cruță, caii să-și cumpere aceste re-numite

Toale de cai,
care nici odată nu se mai pot căpeta așa de bune, de mari, de gronso, de călduroase și de ieftine.

Numai fl. 6.50
costă
Un rînd de haine bărbătesci
modern, elegant, splendid, de toamnă și de eamnă, din materii de toamnă și de eamnă din Britan, în ori-ce mărime și în ori-ce culoare, așadară laolaltă

1 păr. pantaloni, 1 gi-letă, 1 roc.

1. calitate.	2. calitate.
Un rînd întreg	fl. 8.50
fl. 6.50	3. calitate.
	fl. 10.50

Drept măsură e suficient să se arete la comanda lungimea panta-lonilor, cuprinsul peptului și lungimea mînceilor, precum și colorarea dorită a vestmintelor. Mustre nu se pot trimitte, deoarece se află numai rînduri întregi.

Aceleași vestminte pentru băieți după măsură dela 6—13 ani, fiecare calitate cu fl. 2 mai ieftin.